

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 605/2025
15.05.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлана Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Милене Рашић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 3. у вези члана 278. став 5. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Светислава Бојића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Великој Плани К 547/23 од 31.01.2024. године и Вишег суда у Смедереву Кж1 91/24 од 04.07.2024. године, у седници већа одржаној дана 15.05.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Светислава Бојића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Великој Плани К 547/23 од 31.01.2024. године и Вишег суда у Смедереву Кж1 91/24 од 04.07.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великој Плани К 547/23 од 31.01.2024. године, на основу одредбе члана 443. ЗКП, потврђена је пресуда Основног суда у Великој Плани К 319/23 од 23.06.2023. године и окривљени је оглашен кривим због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 3. у вези члана 278. став 5. у вези става 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 8 (осам) месеци, коју ће издржати по правноснажности пресуде у просторијама у којима станује, без примене електронског надзора, које не сме напуштати осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, с тим што ће суд, уколико окривљени једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да окривљени остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора.

Истом пресудом обавезан је окривљени да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, а на име трошкова кривичног поступка износ од 36.765,00 динара, а ОЈТ у Великој Плани износ од 76.131,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења, а оштећена је ради остваривања имовинскоправног захтева, упућена на парницу.

Пресудом Вишег суда у Смедереву Кж1 91/24 од 04.07.2024. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, преиначена је пресуда Основног суда у Великој Плани К 547/23 од 31.01.2024. године, у погледу одлуке о казни, тако што је окривљени због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 3. у вези члана 278. став 5. у вези става 1. Кривичног законика, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци, која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, без примене електронског надзора, док је у преосталом делу, жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована, а побијана пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Светислав Бојић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреда закона из члана 439. тачка 1) и 441. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев као основан и преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни суд је, на основу члана 486. став 1. и 487. став 1. ЗКП одржао седницу већа на којој је размотрио списе предмета заједно са поднетим захтевом за заштиту законитости, па је донео одлуку као у изреци, налазећи да је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, недозвољен, док у односу на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, нема прописан садржај.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП).

Када се захтев подноси због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП) окривљени преко свог браниоца, а и сам бранилац који у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени (члан 71. тачка 5) ЗКП), такав захтев може поднети само из разлога прописаних одредбом члана 485. став 4. ЗКП, дакле ограничено је право окривљеног и његовог браниоца на подношење захтева за заштиту законитости у погледу разлога због којих могу поднети овај ванредни правни лек и то таксативним набрајањем повреда које су учињене у првостепеном поступку и поступку пред апелационим односно другостепеним судом и то због повреда одредаба члана 74., члана 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1) члана 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

При томе, обавеза навођења разлога за подношење захтева због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП), подразумева не само формално означавање о којој повреди закона се ради, већ и указивање на то у чему се она састоји.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева, наводи повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. Међутим, иако се формално позива на повреду закона због које је подношење захтева за заштиту законитости дозвољено, бранилац не наводи разлоге који се односе на питање да ли је дело за које се окривљени гони кривично дело, већ истиче да, у конкретном случају, није доказано да је окривљени учинио кривично дело за које је оглашен кривим и оспорава чињенична утврђења у правноснажним пресудама, чиме указује на повреду одредбе члана 440. ЗКП. У вези са тим даље наводи,

да првостепени суд у образложењу своје пресуде није дао јасне и убедљиве разлоге који би указивали на појединачни допринос сваког од учесника у предметној саобраћајној незгоди, што по оцени Врховног суда, представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Бранилац у захтеву за заштиту законитости такође истиче да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер се пресуде заснивају на доказима на којима се према одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати. У вези са тим бранилац наводи да суд није могао чињенично стање утврђивати из исказа сведока ББ и ВВ, који су сродници покојног оштећеног и који, према ставу браниоца, нису били умогућности да уче непосредни контакт оштећеног и теретног возила којим је управљао окривљени.

Из изложених навода захтева произилази да бранилац окривљеног и ову повреду закона, због које је подношење захтева за заштиту законитости дозвољено, само формално истиче, док суштински оспорава доказну вредност исказа наведених сведока, полемиче са чињеничним утврђењима у правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену ових доказа од стране суда, односно на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у побијаним пресудама (члан 440. ЗКП).

Поред овога, бранилац истиче и повреду одредбе члана 441. ЗКП и у вези са тим правноснажне пресуде побија због неправилне одлуке о кривичној санкцији наводећи да је услед неутврђених чињеница, окривљеном изречена погрешна казна, јер нису примењене одредбе о ублажавању казне. Ови наводи браниоца окривљеног, по оцени Врховног суда, представљају повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП.

Како, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално означава повреде закона због којих је подношење захтева дозвољено окривљеном преко браниоца (члан 438. став 2. тачка 1) и члан 439. тачка 1) ЗКП), док суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање (члан 440. ЗКП), битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, као и на повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП, а што не представља законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног АА, у овом делу, оценио недозвољеним.

У образложењу захтева, у оквиру истакнуте повреде из члана 441. ЗКП, бранилац окривљеног наводи да се поднети захтев односи и на одлуку о трошковима кривичног поступка, што би представљало повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном преко браниоца. Међутим, наводима захтева бранилац не конкретизује у чему се ова повреда закона састоји, односно на који начин је суд одлуком о трошковима поступка повредио закон.

Како наведена повреда закона, супротно одредби члана 484. ЗКП, није образложена, а Врховни суд је приликом одлучивања о захтеву за заштиту законитости, везан разлозима, делом и правцем побијања, који су истакнути у захтеву за заштиту законитости, како је то изричито прописано чланом 489. став 1. ЗКП, то суд одлучујући по захтеву за заштиту законитости, уколико разлози повреде закона нису изричито наведени, нема законских овлашћења да по службеној дужности тумачи и оцењује о

којој се повреди закона ради, због чега је поднети захтев браниоца окривљеног АА, у односу на ову повреду закона, одбачен јер нема прописан садржај.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, у односу на део захтева који је оцењен недозвољеним, те на основу члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП у вези члана 484. ЗКП у односу на део захтева који нема прописан садржај, донета је одлука као у изреци решења.

**Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић